

Branschföreningen för Onlinespel (BOS)

Box 3198

103 63 Stockholm

www.bos.nu

Spelinspektionen

Box 199

SE 645 23 Strängnäs

registrator@spelinspektionen.se

The logo for BOS.nu, featuring the letters 'BOS' in a large, bold, white sans-serif font, followed by '.nu' in a smaller, white sans-serif font. The background is a dark grey rectangle.

Stockholm 2026-08-28

Dnr 21Si540 och 25Si946

Yttrande över Spelinspektionens förslag till nya föreskrifter om spelansvar (dnr 21Si540) samt förslag till nya föreskrifter om tekniska krav (dnr 25Si946)

Branschföreningen för Onlinespel (BOS) har beretts tillfälle att yttra sig över förslagen och vill med anledning av remissen anföra följande synpunkter.

Övergripande synpunkter

BOS välkomnar Spelinspektionens ambition att modernisera och tydliggöra regelverket om spelansvar och tekniska krav. Ett väl utformat regelverk är en viktig förutsättning för att licenshavarna ska kunna bedriva ett effektivt spelansvarsarbete och erbjuda konsumenterna en trygg spelmiljö.

Spelinspektionen anger själv att förslaget i huvudsak kodifierar krav som redan gäller och att syftet är en tydligare och mer enhetlig tillämpning. BOS anser att förslaget i sin nuvarande utformning inte når det målet. Centrala begrepp och krav lämnar i flera fall utrymme för olika tolkningar, vilket skapar samma osäkerhet för licenshavarna och vid Spelinspektionens tillsyn som kodifieringen är avsedd att undanröja. Osäkerheten är inte hypotetisk. Efter sex års tillsyn och domstolsprövning har varken licenshavarna eller tillsynsmyndigheten en säker bild av vad omsorgsplikten kräver: myndighetens beslut har upphävts i domstol, och myndigheten har själv gjort gällande att förvaltningsrättens domar strider mot såväl överrättspraxis som mot dess egna tidigare avgöranden. Detta utvecklas nedan. Förslaget upprepar i allt väsentligt de formuleringar som har gett upphov till oklarheten. En kodifiering som lämnar de avgörande bedömningarna öppna skriver därmed in oklarheten i föreskrift i stället för att avlägsna den. Enhetlighet kan uppnås på två sätt: genom att myndigheten själv preciserar begrepp, nivåer och viktning, med redovisat underlag och så att preciseringen får verkan i båda riktningar, eller genom att preciseringen överläts till licenshavarna och en dokumenterad och konsekvent tillämpad bedömning då läggs till grund för tillsynen. Förslaget gör i dag inget av detta fullt ut.

BOS anser att regleringen bör vara proportionerlig, teknikneutral och inriktad på de resultat som ska uppnås. Omsorgsplikten bör främja ett riskbaserat och träffsäkert spelansvarsarbete där relevanta indikatorer vägs samman med spelarens individuella situation. Att en enskild omständighet ges avgörande verkan riskerar att leda till en formell kontroll av enskilda kriterier i stället för en helhetsbedömning av spelarens faktiska beteende. Föreskrifterna bör därför ge utrymme för metoder vars träffsäkerhet kan redovisas och provas, och sådana metoder bör läggas till grund för tillsynen när

de har dokumenterats och tillämpats konsekvent. De nivåer som föreskrifterna själva anger bör kunna härledas till ett redovisat underlag.

BOS invändning riktar sig inte mot att omständigheter räknas upp eller mot att nivåer fastställs. Den riktar sig mot att en enskild omständighet blir avgörande i sig, att nivåer anges utan redovisat underlag, och att en angiven nivå ges verkan endast i den riktning som utlöser en skyldighet. Väljer Spelinspektionen att inte fastställa nivåer behöver licenshavaren i stället kunna lägga sin egen dokumenterade bedömning till grund för tillsynen. BOS anser att en uppräkningslista av omständigheter utan angivna nivåer inte skapar en gemensam standard, utan i praktiken överlåter till varje licenshavare att fastställa den. Den ordningen har behandlats i forskningen. Marionneau, Ristolainen och Roukka har i en systematisk kartläggning publicerad 2025 gått igenom 31 studier från perioden 2015 till 2025 samt 11 kommersiella lösningar, och anger att modellerna varierar i fråga om prediktorer, beroendevariabler, metod och utvärdering. Artikeln anger vidare, s. 8, att det är avgörande att åtminstone definiera vad bolagen ska mäta, vid vilka trösklar och hur efterlevnaden säkerställs, och att ansvaret för att identifiera riskspelare inte bör läggas på licenshavarna om verkkningsfulla forskningsbaserade modeller och riktlinjer inte först har tagits fram av tillsynsmyndigheter eller oberoende forskare. Slutsatsen är att omsorgsplikt kan vara ett viktigt tillskott till förebyggande av spelskador, men endast om den är ordentligt definierad och föremål för tillsyn. BOS erinrar i samma riktning om att Spellicensutredningen angav som en av fem utgångspunkter för hela omregleringen att förslagen skulle grundas på evidens där sådan finns (SOU 2017:30 s. 255), och att enbart det förhållandet att intressenter hävdar att regleringens syfte är att skydda konsumenterna inte nödvändigtvis betyder att den får den effekten (s. 261). BOS anser att detta bör gälla även när omsorgsplikten preciseras i föreskrift, och att kravet i 6 § förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar att redovisa problemet, alternativen och skälen för det valda alternativet inte kan anses uppfyllt i fråga om de nivåer som anges i 2 kap.

Vi ser också ett behov av en tydligare samordning mellan föreskrifterna om spelansvar och föreskrifterna om tekniska krav. Flera bestämmelser reglerar samma processer eller bygger på samma begrepp, men är inte fullt ut harmoniserade. Ett mer sammanhållet regelverk skulle minska risken för motstridiga tolkningar, underlätta efterlevnaden och bidra till en mer effektiv tillsyn.

Spelinspektionen anger själv, på s. 3 i konsekvensutredningen, att arbetet har samordnats med översynen av myndighetens tekniska föreskrifter eftersom dessa behöver anpassas till de nya spelansvarsföreskrifterna. BOS delar den bedömningen. Av den följer emellertid att de båda förslagen är beroende av varandra, och då behöver konsekvenserna av dem också bedömas samlat. Konsekvensutredningen i detta ärende omfattar endast dnr 21Si540. Ärendet om tekniska krav, dnr 25Si946, nämns inte någonstans i handlingens 42 sidor. Någon samlad bedömning av vad de två förslagen tillsammans innebär för licenshavarna finns därmed inte i något av ärendena.

BOS hemställer att konsekvensutredningen kompletteras i fyra avseenden. För det första med en redovisning av vilka bestämmelser som reglerar samma process i de båda föreskrifterna, i vart fall automatisk utloggning enligt 5 kap. 2 § i förslaget om spelansvar och 9 kap. 6 § i förslaget om tekniska krav. För det andra med en bedömning enligt 6 § 3 förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar av alternativet att reglera dessa processer i en och samma föreskrift, med de fördelar respektive nackdelar ett sådant alternativ har. För det tredje med en samlad kostnadsbedömning enligt 7 § första stycket 1 samma förordning, eftersom den licenshavare som ska genomföra båda förslagen bär kostnaden för dem tillsammans. För det fjärde vilken effekt på kanaliseringen den föreslagna åtgärden väntas ha.

BOS noterar vidare att tidpunkten för ikraftträdande i avsnitt 8 bestäms utan hänvisning till när ändringarna i de tekniska föreskrifterna avses träda i kraft. Konsekvensutredningen anger att licenshavarna ska uppfylla kraven vid ikraftträdandet även om de tekniska lösningarna ännu inte har blivit kontrollerade, prövade eller certifierade. En sådan ordning förutsätter enligt BOS uppfattning att de båda regelverkens ikraftträdande samordnas. BOS hemställer om en bedömning enligt 7 § första stycket 4 samma förordning av om särskild hänsyn behöver tas i detta avseende.

BOS noterar slutligen att konsekvensutredningen i avsnitt 5.15 anger att bestämmelserna om rapportering inte tas med i förslaget utan kommer att hanteras i ett separat föreskriftsarbete. Regleringen av spelansvar kommer därmed att fördelas på minst tre föreskrifter, varav endast en omfattas av denna konsekvensutredning.

Spelansvarsåtgärder bör utformas och utvärderas utifrån deras faktiska förmåga att minska spelrelaterade skadeverkningar. En hög kanalisering är en grundläggande förutsättning för ett effektivt konsumentskydd, eftersom de svenska spelansvarsåtgärderna endast kan få full effekt när spelandet sker på den licensierade marknaden. Konsekvensutredningen bör därför beakta både åtgärdernas förväntade skyddseffekt och risken för att de ökar incitamenten att söka sig till olicensierade aktörer där motsvarande skydd saknas.

BOS ser därför med oro på Spelinspektionens resonemang att spelansvarsåtgärder inte ska vägas mot deras eventuella negativa inverkan på kanaliseringen, utan att olagligt spel enligt myndigheten bör motverkas på annat sätt än genom nivån på spelansvarskraven.¹ BOS kan inte se att konsekvensutredningen redovisar något underlag för att åtgärder riktade mot olicensierade aktörer, isolerat, är tillräckliga för att uppnå en hög kanalisering. Ståndpunkten avviker vidare från det grundläggande ställningstagande som gjordes i Spellicensutredningen SOU 2017:30, s. 271 och 290. Där fastslås "att en lyckad kanalisering kan och bör uppnås genom en kombination av attraktiva licenser, rimlig skattenivå och effektiva sanktioner/verktyg för att – så långt som möjligt – utestänga oreglerade aktörer från den svenska marknaden"² samt att "[s]pelerbjudandena bör vara så attraktiva att spelarna inte lockas till platserna för illegala leverantörer". Den kombination som utredningen anger på s. 271 består av tre led: attraktiva licenser, rimlig skattenivå och effektiva sanktioner eller verktyg för att utestänga oreglerade aktörer. Uttalandet på s. 290 om att spelerbjudandena bör vara så attraktiva att spelarna inte lockas till illegala leverantörer görs i avsnittet om lagens syften. Effektiva sanktioner mot oreglerade aktörer utgör alltså ett av tre led i den kombination utredningen anger.³ BOS uppmanar Spelinspektionen att inte frångå den avvägning mellan de tre leden som gjordes i lagstiftningsarbetet.

BOS konstaterar vidare att de källor myndigheten själv åberopar för problembilden understryker behovet av att åtgärdernas effekt på kanaliseringen bedöms. Den redovisning om ungas spelande som konsekvensutredningen hänvisar till anger att de spelsidor där minderåriga har egna konton enligt myndighetens bedömning ligger utanför det licensierade systemet (s. 32), att någon mätbar betydande förändring av deltagande i spel och riskabelt spelande hos unga vuxna inte kunde påvisas vid redovisningstillfället (avsnitt 6.2.1), samt att en större andel unga än äldre spelar på olicensierade webbplatser, samtidigt som en majoritet av de unga spelar på den licensierade marknaden (s. 41). Av Spelinspektionens undersökning Spelvanor online 2023 framgår därtill att 16 procent av 18 till 29-åringarna och 30 procent av de som spelar så gott som varje dag med avsikt har spelat på sidor utan svensk licens de senaste tre månaderna, och att var fjärde av dem som spelat olicensierat anger avstängning på Spelpaus.se som viktigaste skäl, bland kasinospelare var tredje (s. 28, 35 och 36). BOS drar ingen annan slutsats av detta än den som redan följer av yttrandet: konsekvensutredningen behöver kompletteras med en bedömning av de föreslagna åtgärdernas förväntade effekt på kanaliseringen, särskilt för unga och frekventa spelare.

Regelverket bör även fortsatt bygga på ett riskbaserat synsätt, där mer ingripande åtgärder i första hand riktas mot spelare som faktiskt uppvisar riskindikatorer. Generella krav som påverkar samtliga spelare bör därför särskilt vägas mot den ytterligare skyddseffekt som de förväntas ge.

¹ <https://www.spelinspektionen.se/globalassets/dokument/rapport-o-remiss/si-remisser/spelansvar/konsekvensutredning-forslag-pa-nya-spelansvarsforeskrifter.pdf> s. 10

² SOU 2017:30, *En omreglerad spelmarknad*, s. 271

³ Ibid, s. 290

Vi vill även framhålla att de föreslagna kraven bör bedömas utifrån sin samlade effekt på spelarresan, och inte endast var för sig. Återkommande informationsmeddelanden och bekräftelser, automatisk utloggning och ny identifiering samt begränsningar av spelfunktioner innebär tillsammans ökad friktion även för spelare som inte uppvisar några riskindikatorer. Den samlade effekten på spelupplevelsen och kanaliseringen bör därför beaktas vid proportionalitetsbedömningen.

BOS anser att kravet på att bedöma den samlade effekten bör riktas till konsekvensutredningen. Konsekvensutredningen bedömer varje kapitel för sig, i avsnitt 5.6 för 5 kap., 5.7 för 6 kap., 5.9 för 8 kap., 5.10 för 9 kap., 5.11 för 10 kap. och 5.13 för 12 kap. Den samlade effekten av kraven bedöms inte någonstans. För en spelare som inte uppvisar några riskindikatorer innebär aggregatet av tillförlitlig elektronisk identifiering vid varje inloggning, bekräftelse av meddelande vid inloggning, bekräftelse av meddelande om ackumulerade förluster före första insats, återkommande bekräftelser under pågående spel, automatisk utloggning efter en timmes inaktivitet samt begränsning av autoplay en betydande friktion utan motsvarande skyddseffekt. Att kraven bedöms var för sig innebär att just den kumulativa effekten, som är den spelaren faktiskt möter, aldrig provas mot kravet i konsekvensutredningen s. 37 och 38 att en åtgärd inte får gå utöver vad som är nödvändigt. BOS hemställer att konsekvensutredningen kompletteras med en bedömning av kravens samlade effekt.

Utöver vad som anförts ovan anser BOS att beredningen är bristfällig i fyra avseenden. Det gäller konsekvensutredningens bärande premiss om kodifiering, den uteblivna avvägningen mot spelarnas integritet, räckvidden av de åtgärder som föreskrivs, och den bild av omsorgspliktens tillämpning som sex års tillsyn och domstolsprövning ger.

BOS anser att konsekvensutredningens bärande premiss behöver provas. Utredningen anger i avsnitt 4 att skyddet för spelarna idag är otillräckligt, och på s. 14 att licenshavarnas skyldigheter "följer redan av lag", att Spelinspektionen har tagit fram en vägledning på området och att de föreslagna föreskrifterna "innebär i huvudsak en kodifiering" av dessa krav. På s. 12 anges att myndigheten har "identifierat ett behov av att kodifiera de regler som gäller på området". Vilka krav som avses anges inte, och det redovisas inte i vilket avseende de bedöms otillräckliga. Något kvantifierat kostnadsunderlag för 2 kap. redovisas inte heller, trots att kapitlet gäller samtliga licenshavare. De belopp som redovisas avser 5, 6, 8, 9 och 10 kap. Enligt 7 § första stycket 3 förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar ska utredningen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits för att förslaget inte ska medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå dess syfte. För 2 kap. redovisas i den delen endast att lättnader har införts i förhållande till mindre licenshavare, vilket gäller vem kraven träffar och inte hur långtgående de är. Konsekvensutredningen anger på s. 13 fem delar av omsorgsplikten som myndigheten bedömer motiverat att beskriva om, bland annat hur licenshavaren ska bedöma om spelbeteendet innebär ett överdrivet spelande, vilka omständigheter som särskilt ska beaktas vid den bedömningen och att tillträdesbegränsning omedelbart ska vidtas om en spelare uttrycker suicidtankar. BOS hemställer att Spelinspektionen för var och en av dessa delar anger vilken befintlig bestämmelse eller vilket avgörande som kodifieras, och att konsekvensutredningen kompletteras med en kostnadsbedömning för de delar där någon sådan motsvarighet inte kan anges. BOS noterar i sammanhanget att konsekvensutredningen på flera ställen drar slutsatsen att förslaget inte medför några konsekvenser, med hänvisning till att kraven redan gäller eller att någon ändring i sak inte är avsedd. Det gäller bland annat avsnitt 5.3.3 om 2 kap., avsnitt 5.4 om handlingsplanen och avsnitt 5.8 om självtest. Slutsatsen vilar i samtliga fall på premissen om kodifiering, och den premissen är inte belagd.

BOS vill särskilt uppmärksamma att lagstiftaren har hänfört avvägningen mot spelarnas integritet till just föreskriftsnivån. I prop. 2017/18:220 s. 149 anges att mer preciserade bestämmelser om omsorgsplikten bör placeras i andra föreskrifter, och att det är på så sätt som "de närmare avvägningarna mellan åtgärdernas nödvändighet och proportionalitet i förhållande till bl.a. spelarnas integritet" kan avvägas. Regeringen angav vidare, på s. 174 och 175, att en fullständig konsekvensanalys avseende personuppgiftsbehandling måste ske i ett senare skede och att regeringen avsåg att genomföra en fördjupad analys under det fortsatta arbetet. BOS kan inte finna att konsekvensutredningen innehåller

någon sådan avvägning. Förslaget innebär fortlöpande analys av samtliga spelares beteende, inhämtande av uppgifter från spelaren, tvingande begränsningar och i vissa fall obligatorisk avstängning. Intrånget i spelarens personliga integritet är därmed en sådan relevant konsekvens som enligt 7 § första stycket 2 förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar ska beskrivas. Konsekvensutredningen innehåller ingen sådan beskrivning, och inte heller någon prövning av om intrånget står i rimlig proportion till den skyddseffekt som eftersträvas. De tretton avsnitt som redovisar konsekvenser för spelare och andra enskilda behandlar spelupplevelse, informationsmängd, tillgänglighet och kontosäkerhet, men inte behandlingen av uppgifter om spelaren. Konsekvensutredningen anger i avsnitt 6 att myndigheten vid framtagandet av föreskrifterna har beaktat FEUF:s krav på legalitet, förutsebarhet och proportionalitet. Den bedömningen avser förhållandet till de fria rörligheterna, redovisas inte närmare och tar inte upp intrånget i den enskilde spelarens integritet. Av 7 § andra stycket samma förordning följer att det ska motiveras om någon del av analysen inte kan göras. Någon sådan motivering lämnas inte. BOS noterar därtill att Spelinspektionen i 2022 års version av samma förslag valde att ta bort bestämmelser just av personuppgiftsskäl, och hemställde hos regeringen om uttryckligt lagstöd. Lagstödet infördes i 17 kap. 5 § 6 spellagen genom lag (2024:255), i kraft den 1 juni 2024, och behandlas inte i konsekvensutredningen. BOS hemställer att konsekvensutredningen kompletteras i denna del.

Varje licenshavare har kännedom endast om spelarens spelande hos den licenshavaren. Den bedömning som 2 kap. föreskriver ska därför göras på ett underlag som per konstruktion omfattar endast en del av spelarens spelande. Detta förhållande är statens eget skäl för att införa det nationella självavstängningsregistret. I SOU 2017:30 s. 295 anges om licenshavarnas egna avstängningssystem att "[d]et är dock inget i dessa arrangemang som hindrar att en självavstängd spelare vänder sig till en annan spelarrangör och fortsätter att spela". Regeringen angav i prop. 2017/18:220 s. 158 att avstängningen för att vara effektiv ska kunna omfatta samtliga licenshavares spel, och att det inte bör komma i fråga att licenshavarna utbyter information om avstängning med varandra. Begränsningen är alltså ett medvetet lagstiftningsval och inte en brist hos licenshavarna. Förslaget bygger självt på samma förutsättning: enligt 2 kap. 2 § andra stycket 9 ska spel som återupptas efter avstängning hos en annan licenshavare beaktas endast under förutsättning att spelaren själv har lämnat uppgiften. BOS gör inte gällande att detta utgör skäl mot reglering, men anser att bedömningen av om åtgärderna är ägnade att säkerställa målet förutsätter att frågan belyses. BOS hemställer att Spelinspektionen redovisar vilken effekt åtgärder som endast verkar hos en enskild licenshavare kan förväntas få i förhållande till marknadsövergripande instrument enligt 14 kap. 12 § spellagen.

Mot denna bakgrund lämnar BOS följande synpunkter på de enskilda bestämmelserna.

Föreskrifter om spelansvar (21Si540)

2 kap. 2 § – Omständigheter som ska beaktas vid bedömning av överdrivet spelande

BOS välkomnar att Spelinspektionen genom föreskrifterna försöker konkretisera omsorgsplikten genom att ange vilka omständigheter som kan ligga till grund för bedömningen av om en spelare uppvisar ett överdrivet spelande. Samtidigt anser vi att bestämmelsen fortfarande lämnar ett betydande tolkningsutrymme, vilket riskerar att leda till en oförutsebar tillämpning vid tillsynen.

BOS anser att de nivåer och avgränsningar som föreskrifterna innehåller bör kunna härledas till ett redovisat kunskapsunderlag. Förslaget ställer självt motsvarande krav på licenshavarna. Enligt 4 kap. 1 § ska utbildningen baseras på aktuell kunskap, och enligt 7 kap. 1 § ska självtestet vara konstruerat av en, för licenshavaren, oberoende part och baseras på aktuell kunskap och forskning. BOS anser att det underlag som myndigheten kräver av licenshavarna rimligen bör redovisas också för de nivåer myndigheten själv fastställer. Det gäller i synnerhet definitionen av nattetid som kl. 00.00 till 06.00 i

2 kap. 2 § andra stycket 3, beloppsgränsen 10 000 kronor per månad i punkt 5, tecken på psykisk ohälsa i punkt 13 och avstängningens minsta längd om sex månader i 2 kap. 8 §.

BOS motsätter sig varken omsorgsplikten som sådan eller att indikatorer anges i föreskrift. BOS hemställer att Spelinspektionen redovisar vilket kunskapsunderlag som ligger till grund för de nivåer förslaget innehåller, och att nivåerna anges så att både licenshavare och tillsynsmyndighet kan tillämpa dem enhetligt. BOS hänvisar i denna del även till vad som anförts under övergripande synpunkter.

Vi anser särskilt att det behöver förtydligas vad som avses med en sammanvägd bedömning. Det bör framgå att de indikatorer som räknas upp i bestämmelsen inte var för sig innebär att spelandet automatiskt ska anses vara överdrivet eller att en viss åtgärd måste vidtas. Bedömningen bör i stället utgå från en helhetsbedömning av spelarens samlade situation och spelbeteende och ge utrymme för moderna riskbaserade metoder där flera beteendemässiga indikatorer vägs samman kontinuerligt.

BOS noterar att 2 kap. 2 § första stycket föreskriver att bedömningen ska ske genom en sammanvägning, men att föreskrifterna inte anger hur de uppräknade omständigheterna förhåller sig till varandra. Det framgår inte om någon omständighet ensam kan medföra att spelbeteendet ska anses innebära ett överdrivet spelande, eller om omständigheterna har olika tyngd. Konsekvensutredningen behandlar inte frågan. Myndigheten anger däremot på s. 15 att de olika spelformerna kan kräva att licenshavarna lägger olika vikt vid de omständigheter som ska beaktas, och att detta ska framgå av licenshavarens handlingsplan. Viktningen överläts därmed till varje licenshavare, i samma avsnitt som anger att syftet med regleringen av handlingsplaner är att rättstillämpningen ska bli mer enhetlig. BOS anser att samma krav bör gälla för viktningen som för de nivåer föreskrifterna anger. Väljer Spelinspektionen att fastställa hur omständigheterna ska vägas samman bör grunden för viktningen redovisas i konsekvensutredningen enligt 6 § förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar, och viktningen bör ges verkan i båda riktningar, så att ett spelbeteende som inte når upp till den inte i sig utgör en brist. Väljer myndigheten att överlåta viktningen till licenshavaren bör det framgå att en viktning som licenshavaren har dokumenterat och tillämpat konsekvent ska läggas till grund för tillsynen om den inte är uppenbart oriktig. BOS hemställer vidare att det av föreskrifterna framgår att en enskild omständighet inte i sig medför att spelbeteendet ska anses innebära ett överdrivet spelande.

BOS anser att en precisering behöver ges verkan i båda riktningar. Om nivåer anges bör det uttryckligen framgå såväl när en omständighet ska anses föreligga som att ett spelbeteende som inte når dessa nivåer inte i sig ska anses utgöra ett överdrivet spelande. En precisering som endast anger när skyldighet uppstår, utan motsvarande avgränsning nedåt, ökar inte förutsebarheten utan flyttar endast osäkerheten. BOS vill vidare peka på en asymmetri i dokumentationskraven. Enligt 11 kap. 2 § spelförordningen ska licenshavaren dokumentera varje spelansvarsåtgärd som vidtas. Det finns däremot ingen ordning för att dokumentera en bedömning som lett till slutsatsen att åtgärd inte behövdes. Vid tillsyn framstår därför utebliven åtgärd som passivitet, även när den föregåtts av en dokumenterad och saklig bedömning. BOS föreslår att 2 kap. 2 § kompletteras med en skyldighet att dokumentera även en sådan bedömning, med angivande av vilken omständighet som förelegat, vilka uppgifter som legat till grund för bedömningen och skälen för slutsatsen, samt med en bestämmelse om att en så dokumenterad bedömning ska läggas till grund för tillsynen om den inte är uppenbart oriktig.

BOS vill särskilt framhålla att det förhållandet att en spelare spelar flera gånger per dag eller vecka inte i sig behöver vara en träffsäker riskindikator. Vid exempelvis sportvadhållning kan spelandet naturligt vara koncentrerat till flera matcher eller evenemang under samma dag eller vecka, inte sällan på udda tider (ett exempel är fotbolls-VM 2026 där en stor del av matcherna spelades under svensk kvälls- och nattetid) och spelsessionerna kan vara förhållandevis långa givet matchernas längd. Indikatorn bör därför alltid bedömas i förhållande till spelformen, spelarens tidigare spelbeteende och övriga relevanta omständigheter.

BOS föreslår mot denna bakgrund att bestämmelsen kompletteras så att det framgår att en omständighet enligt andra stycket ska bedömas i förhållande till den aktuella spelformens normala mönster, och att licenshavaren, när en omständighet föreligger men inte bedöms indikera ett överdrivet spelande, ska dokumentera vilken omständighet som förelegat, vilka uppgifter som legat till grund för bedömningen och skälen för slutsatsen. En så dokumenterad bedömning bör läggas till grund för tillsynen om den inte är uppenbart oriktig.

Även för beloppsnivåer gäller att de bör kunna härledas till ett redovisat underlag. Om en viss beloppsnivå används som riskindikator bör det redovisas varför just den nivån har valts och hur den förhåller sig till övriga omständigheter i den sammanvägda bedömningen, och nivån bör ges verkan i båda riktningar.

Även indikatorn om ökade insättningar eller insatser bör knytas till förändringens omfattning och spelarens tidigare beteende. BOS anser att indikatorn bör knytas till spelarens eget mönster i stället för till en allmän bedömning. BOS föreslår att bestämmelsen anger vilken jämförelseperiod som ska användas, exempelvis spelarens genomsnittliga insättningar eller insatser under de tre närmast föregående kalendermånaderna, och att en ökning ska beaktas när den överstiger detta genomsnitt med en i föreskriften angiven andel. BOS tar inte ställning till vilken andel som är lämplig, utan hemställer att Spelinspektionen fastställer den och redovisar det underlag som ligger till grund för nivån.

På motsvarande sätt bör en höjning av en spelares insättningsgräns inte i sig betraktas som en stark riskindikator. Även en sådan förändring bör bedömas utifrån höjningens omfattning, spelarens tidigare gränser, tidigare spelbeteende och övriga kända omständigheter. Beloppet, exempelvis insättningsgränsen på 10 000 kr per månad, säger i sig mycket lite om spelarens egentliga situation, risknivå eller eventuella spelproblem. För vissa spelare kan beloppet vara högt och oroande, medan för andra spelare kan det vara väl inom ramen för dennes förutsättningar. Nivån 10 000 kronor har i gällande rätt en annan funktion än den förslaget ger den. Enligt 11 kap. 5 § spelförordningen ska licenshavaren kontakta spelaren när denne höjer en gräns eller anger en högre insättningsgräns än 10 000 kronor per månad, i syfte att fullgöra omsorgsplikten. Nivån utlöser alltså en kontakt, den anges inte som ett tecken på överdrivet spelande, och Spelinspektionens vägledning behandlar den på samma sätt: som en kontaktskyldighet och som ett skäl till särskild uppmärksamhet på andra indikatorer för spelare med höga gränser. Enligt förarbetena ska innebörden av överdrivet spelande avgöras med hänsyn till bland annat spelarens egna uppställda gränser och förändrade spelbeteende, utan att någon fast nivå anges (prop. 2017/18:220 s. 322). Något underlag för att just denna nivå ska tillmätas särskild betydelse vid bedömningen redovisas varken i förarbetena eller i konsekvensutredningen, som inte nämner nivån. Att ge en kontaktnivå funktionen av en omständighet som särskilt ska beaktas vid bedömningen av överdrivet spelande är inte en kodifiering utan en ny reglering, och den förutsätter ett redovisat underlag. BOS föreslår i första hand att omständigheten tas bort. Behålls den bör nivån härledas till ett redovisat underlag, ges verkan i båda riktningar och det bör tydliggöras att den inte i sig medför en riskklassificering eller en viss åtgärd.

Vad gäller uttalanden om behov att vinna tillbaka förlorade pengar bör det förtydligas att bestämmelsen avser uttryck för förlustjagande eller tappad kontroll, inte normala uttalanden om att vilja vinna vilka i sig inte torde kunna anses problematiska. Det som bör fångas är när spelaren uttrycker ett behov av att vinna tillbaka förluster på ett sätt som visar desperation, ånger, förlorad kontroll eller bristande förståelse för riskerna med fortsatt spel.

Mot den bakgrunden föreslår BOS att bestämmelsen formuleras mer precist, exempelvis genom att hänvisa till uttryck för att spelaren behöver vinna tillbaka förlorade pengar, har svårt att sluta spela efter förlust, eller fortsätter spela för att reparera tidigare förluster.

Vi anser vidare att det behöver tydliggöras vilken information licenshavaren är skyldig att inhämta och beakta. Formuleringen om vad licenshavaren "borde ha känt till" riskerar att skapa rättsosäkerhet om

det inte klargörs vilka uppgifter som omfattas av denna skyldighet, varför BOS föreslår att denna skrivelse tas bort. Det bör i stället tydliggöras att bedömningen ska utgå från information som rimligen finns tillgänglig för licenshavaren inom kundrelationen och licenshavarens system, med beaktande av tillämpliga dataskyddsregler.

När det gäller indikatorn om nekade insättningar på grund av otillräckliga medel vill vi särskilt framhålla att licenshavare i praktiken inte alltid har möjlighet att få tillförlitlig information om varför en betalning nekats. Informationen varierar mellan banker och betaltjänstleverantörer och är i många fall inte tillgänglig för licenshavaren. Vi anser därför att bestämmelsen bör utformas så att skyldigheten endast omfattar information som licenshavaren faktiskt har tillgång till.

BOS anser att formuleringen "visar tecken på psykisk ohälsa" behöver preciseras. Kundtjänstpersonal och annan operativ personal bör inte förväntas göra medicinska eller psykologiska bedömningar. Bestämmelsen bör i stället utgå från konkreta och observerbara uppgifter som spelaren lämnar i kontakten med licenshavaren, exempelvis att spelandet upplevs som okontrollerat eller har negativa konsekvenser för spelarens ekonomi, relationer, arbete eller hälsa.

2 kap. 3 § – Ekonomiska mått vid bedömningen

BOS ifrågasätter om skillnaden mellan insatser och vinster utgör ett tillräckligt rättvisande mått på spelarens ekonomiska exponering. Måttet kan påverkas av att vinster återanvänds för fortsatt spel och därmed ge en missvisande bild av spelarens faktiska ekonomiska situation. Skillnaden mellan insatser och vinster bör därför användas med försiktighet, eftersom hög omsättning även kan följa av tidigare vinster utan motsvarande ökning av spelarens insättningar eller faktiska ekonomiska exponering. Vi anser därför att Spelinspektionen bör tydliggöra hur de två måtten – skillnaden mellan insättningar och uttag respektive skillnaden mellan insatser och vinster – ska vägas mot varandra i den sammanvägda bedömningen.

BOS lämnar följande förslag på hur måtten bör förhålla sig till varandra. Bestämmelsen bör ange att skillnaden mellan insättningar och uttag utgör det primära måttet på spelarens ekonomiska exponering, och att skillnaden mellan insatser och vinster får beaktas som ett kompletterande mått på spelintensitet men inte som ett mått på ekonomisk exponering.

2 kap. 4 § – Åtgärder ska vidtas omgående

BOS anser att det behöver förtydligas vad som avses med att åtgärder ska vidtas "omgående" och att begreppet ersätts med "utan onödigt dröjsmål" eller liknande, alternativt att det förtydligas att tidsramen ska bedömas utifrån spelbeteendets allvarlighetsgrad och spelandets tempo. Begreppet riskerar annars att tolkas olika av olika licenshavare och även vid Spelinspektionens tillsyn, vilket kan leda till en oenhetlig tillämpning.

BOS delar uppfattningen att licenshavare ska agera snabbt när spelbeteendet innebär ett överdrivet spelande, men tidpunkten för åtgärden bör kunna anpassas till risknivån, allvarlighetsgraden och spelandets tempo. Väljer Spelinspektionen att ange tidsramar i föreskriften bör de differentieras på detta sätt och kunna härledas till ett redovisat underlag. I annat fall bör de tidsramar som licenshavaren har fastställt och dokumenterat i sin handlingsplan läggas till grund för tillsynen, om de inte är uppenbart oriktiga. Det ger licenshavarna förutsättningar att göra en välgrundad bedömning av spelarens beteende innan en åtgärd vidtas, samtidigt som omsorgsplikten upprätthålls på ett effektivt och proportionerligt sätt.

2 kap. 5–8 §§ – Återkoppling och åtgärder

BOS anser att det bör klargöras att de åtgärder som anges i 2 kap. 5 § är olika kategorier av åtgärder som ska användas utifrån den individuella bedömningen. Bestämmelsen bör inte kunna tolkas som att återkoppling, inhämtande av information, restriktioner och tillträdesbegränsning alltid måste användas kumulativt. Ett effektivt spelansvarsarbete förutsätter att rätt åtgärd kan väljas utifrån risknivån och omständigheterna i det enskilda fallet.

Det bör även klargöras vad som avses med att en tidigare åtgärd inte har haft avsedd effekt och hur detta ska bedömas. En mer ingripande åtgärd bör förutsätta att spelarens fortsatta beteende fortfarande motiverar en sådan eskalering.

BOS föreslår att bestämmelsen anger att effekten ska bedömas mot de omständigheter som utlöste åtgärden, och att åtgärden ska anses ha haft avsedd effekt om dessa omständigheter inte längre föreligger vid en förnyad bedömning inom den uppföljningsperiod som licenshavaren har fastställt och dokumenterat.

BOS anser att förhållandet mellan begreppen omgående, skyndsamt och omedelbart behöver klargöras. Det bör framgå om begreppen avser olika skyndsamhetskrav och hur de ska tillämpas i praktiken. Om begreppen är avsedda att innebära olika tidsmässiga krav bör skillnaden tydliggöras. Annars finns risk för olika operativ tillämpning mellan licenshavare och olika förväntningar vid tillsyn. Oaktat bör "omgående" tas bort genomgående där det föreslås då begreppet inte lämnar något utrymme för operationell eskalering hos licensinnehavarna vilket i sig kan stjälpna snarare än att hjälpa arbetet mot ansvarsfullt spelande. Vad som krävs för att en spelare ska anses ha tagit del av återkopplingen, och om ett förändrat spelbeteende kan beaktas vid den bedömningen, bör framgå av föreskriften. BOS lämnar under 2 kap. 7 § ett förslag till hur en sådan regel kan utformas.

2 kap. 7 § – Tillträdesbegränsning

BOS ifrågasätter om det är proportionerligt att kräva tillträdesbegränsning i samtliga fall där licenshavaren inte kan säkerställa att spelaren tagit del av återkoppling från operatören.

En utebliven bekräftelse innebär inte nödvändigtvis att spelaren inte har tagit del av informationen eller att spelbeteendet fortsatt är riskfyllt. Om licenshavaren samtidigt kan konstatera att spelarens spelbeteende har förändrats i positiv riktning framstår en obligatorisk tillträdesbegränsning som både onödig och oproportionerlig. Vi anser därför att bestämmelsen bör ge utrymme för en samlad och individuell bedömning i stället för att föreskriva en obligatorisk åtgärd i samtliga fall.

Vi ser också en risk att bestämmelsen får oavsiktliga konsekvenser. Om utebliven återkoppling alltid leder till en obligatorisk tillträdesbegränsning kan det minska licenshavarnas incitament att ta tidig och proaktiv kontakt med spelare. En sådan ordning riskerar att motverka syftet med omsorgsplikten, som bör främja tidiga och proportionerliga insatser anpassade efter den enskilda spelarens situation.

Vidare anser BOS att vad som kan anses utgöra återkoppling ska förtydligas. Det bör kunna omfatta, utan att begränsas till, exempelvis att ett e-postmeddelande eller sms öppnats, att spelaren svarat på kontakt, eller, som ovan anförts, att en förändring i spelbeteende kan observeras. Detta ska bedömas i ett helhetsperspektiv där övriga omständigheter i spelarens profil beaktas. Det bör också förtydligas att andra riskreducerande åtgärder kan vara tillräckliga i vissa fall, exempelvis sänkta insättningsgränser, begränsad tillgång till vissa produkter, begränsad inloggningstid eller andra restriktioner som är anpassade till spelarens profil – tillträdesbegränsning ska förslagsvis endast krävas när risknivån motiverar det, eller när spelaren inte lämnar nödvändig information i ett ärende där det finns konkreta tecken på hög risk.

BOS föreslår att detta uttrycks som en regel. Bestämmelsen bör ange att en spelare ska anses ha tagit del av återkopplingen om licenshavaren kan visa att meddelandet har öppnats, att spelaren har besvarat kontakten, eller att spelaren efter kontakten har vidtagit en åtgärd på spelkontot som förutsätter att meddelandet har lästs. Bestämmelsen bör inte utesluta andra former av bekräftelse.

2 kap. 8 § – Åtgärder vid uttryckta suicidtankar

BOS delar Spelinspektionens uppfattning att uttryckta suicidtankar kräver ett snabbt och tydligt agerande från licenshavaren. BOS anser att kravet på omedelbart agerande är väl motiverat. För att bestämmelsen ska kunna tillämpas enhetligt efterfrågar BOS vägledning om hur ett sådant ärende bör hanteras operativt, i synnerhet hur licenshavaren bör dokumentera kontakten, hur ärendet bör eskaleras internt och om spelaren bör hänvisas till stöd eller vård.

BOS anser vidare att Spelinspektionen bör redovisa varför en minsta tillträdesbegränsning om sex månader har valts. Det bör framgå vilket kunskapsunderlag som ligger till grund för tidsperioden och hur myndigheten har bedömt att just sex månader är en ändamålsenlig avvägning för att uppnå bestämmelsens skyddssyfte.

4 kap. 2 § – Utbildning

BOS tillstyrker kravet på återkommande utbildning. Det bör samtidigt framgå att utbildning som genomförs vartannat år kan bestå av kompletterande och uppdaterande moment och anpassas efter personalens roll, ansvar, regelverksförändringar och identifierade riskområden.

BOS anser även att Spelinspektionen, i samverkan med relevanta hjälporganisationer, forskningsaktörer och licenshavare, bör överväga att ta fram ett centralt grundmaterial för utbildning i spelansvar. Ett gemensamt grundmaterial skulle kunna bidra till en mer enhetlig förståelse av centrala begrepp och krav. Särskild och rollspecifik utbildning för personal som arbetar direkt med spelansvarsfrågor bör dock fortsatt utformas och genomföras av licenshavaren utifrån den egna verksamheten och riskbilden.

5 kap. 1 § – Elektronisk identifiering

BOS konstaterar att 5 kap. 1 § i föreskrifterna om spelansvar föreskriver kontroll genom tillförlitlig elektronisk identifiering vid inloggning och att den föreslagna ändringen av 9 kap. 1 § i de tekniska föreskrifterna samtidigt innebär att det tidigare allmänna rådet om efterföljande inloggning genom användarnamn och behörighetskod tas bort.

Det bör dock förtydligas om säkra efterföljande autentiseringsmetoder, exempelvis biometrisk autentisering som är knuten till en tidigare genomförd elektronisk identifiering, fortsatt kan användas när spelarens identitet redan har fastställts på ett tillförlitligt sätt.

Kravet bör så långt som möjligt utformas teknikneutralt och ange vilken säkerhetsnivå som ska uppnås, snarare än att utesluta framtida autentiseringslösningar som kan ge motsvarande eller högre säkerhet. BOS föreslår att kravet knyts till en befintlig och redan tillämpad standard i stället för till en viss teknik. Licenshavare är verksamhetsutövare enligt lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Enligt 3 kap. 7 § den lagen ska kunden identifieras och identiteten kontrolleras genom identitetshandlingar eller registerutdrag eller genom andra uppgifter och handlingar från en oberoende och tillförlitlig källa, varvid medel för elektronisk identifiering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 får användas. Bestämmelsen anger vidare att även andra säkra identifieringsprocesser på distans eller på elektronisk väg som är reglerade, erkända, godkända eller accepterade av relevanta myndigheter får användas. BOS anser att 5 kap. 1 § bör utformas på motsvarande sätt, alltså genom att ange vilken säkerhet som ska uppnås och godta varje metod som uppfyller den. En sådan konstruktion innebär att kravet inte behöver ändras när nya metoder tillkommer, och att licenshavarna kan tillämpa en och samma identifieringsstandard i förhållande till samma spelare. BOS vill samtidigt framhålla att 3 kap. 7 § avser identifiering av kunden, medan 5 kap. 1 § avser förnyad kontroll vid varje inloggning av en spelare vars identitet redan har fastställts. Konsekvensutredningen anger som skäl för kravet att risken för att någon annan kommer åt spelkontot blir väsentligt lägre. BOS delar det syftet, men konsekvensutredningen ställer

endast elektronisk identifiering mot användarnamn med tillhörande behörighetskod och prövar inte om metoder som är knutna till en tidigare genomförd elektronisk identifiering uppnår samma säkerhet.

5 kap. 2 § – Automatisk utloggning

BOS anser att bestämmelsen om automatisk utloggning behöver förtydligas. Det bör framgå vid vilken tidpunkt spelaren ska uppmanas att bekräfta fortsatt inloggning. Som förslaget är utformat är det oklart om uppmaningen ska visas efter en timmes inaktivitet eller dessförinnan. Ett förtydligande är särskilt viktigt eftersom olika tolkningar får olika tekniska konsekvenser och kan påverka olika spelformer på olika sätt, exempelvis vadhållning där längre perioder av inaktivitet mellan spelmoment är vanliga. Det är alltså i sammanhanget vanligt att i inloggat läge följa olika sportsliga moment – t.ex. matcher i olika sporter – där vadslagning sker sällan eller ibland inte alls.

BOS anser vidare att Spelinspektionen bör överväga att återgå till den tidsgräns om två timmar som myndigheten själv remitterade 2022, om inte underlaget för halveringen till en timme redovisas. En något längre tidsgräns skulle minska risken för onödiga avbrott för spelare som tar naturliga pauser eller använder andra delar av spelkontot utan att ha lämnat tjänsten. En sådan bedömning bör också beakta risken för att en alltför kort tidsgräns leder till återkommande avbrott utan att ge någon motsvarande förstärkning av konsumentskyddet.

BOS noterar att flera parametrar har skärpts i förhållande till det förslag som Spelinspektionen remitterade 2022 i samma ärende, utan att skälen redovisas. För det första automatisk utloggning. Enligt 2022 års förslag skulle en spelare som varit inaktiv under två timmar loggas ut. Enligt 5 kap. 2 § i det nu remitterade förslaget har tiden halverats till en timme. För det andra kommunikation om spelansvar. Enligt 2022 års förslag skulle möjligheten till kommunikation finnas under den tid licenshavaren tillhandahåller spel, dock minst sex timmar per dygn, med en särskild regel för licenshavare som tillhandahåller spel under kortare tid än så. Enligt 6 kap. 1 § i det nu remitterade förslaget ska möjligheten finnas under minst åtta timmar per dygn. Skyldigheten att bemanna realtidskommunikation med en fysisk person utökas därmed med två timmar per dygn, samtidigt som kopplingen till den tid licenshavaren faktiskt tillhandahåller spel har tagits bort. För det tredje utbildning. Enligt 2022 års förslag skulle utbildningen påbörjas inom fyra månader från det att anställningen eller uppdraget påbörjades. Enligt 4 kap. 2 § i det nu remitterade förslaget ska utbildningen vara genomgången senast tre månader efter samma tidpunkt. Kravet har alltså både kortats och ändrats från att avse påbörjad till genomgången utbildning. BOS noterar att konsekvensutredningen inte anger någon av dessa tre nivåer och inte heller berör att de har ändrats. BOS hemställer att Spelinspektionen redovisar skälen för var och en av ändringarna.

Kravet bör även ses tillsammans med att antal inloggningar föreslås utgöra en omständighet vid bedömningen av spelbeteende. En automatisk utloggning kan i sig leda till fler inloggningar och därmed påverka träffsäkerheten i denna indikator.

6 kap. 1 § – Kommunikation om spelansvar

BOS tillstyrker att spelare ska kunna kommunicera i realtid med en fysisk person i frågor om spelansvar. Kravet bör dock utformas teknikneutralt. Spelinspektionen bör därför överväga om kommunikationen ska kunna erbjudas genom telefon, chatt eller annat jämförbart kommunikationssätt, i stället för att två specifika kanaler alltid måste tillhandahållas parallellt.

Det bör även framgå att kravet kan uppfyllas genom utbildad kundtjänstpersonal med tydliga rutiner för eskalering till ansvarig spelansvarsfunktion.

7 kap. 1 § – Självtest

BOS anser att det bör klargöras att kravet kan uppfyllas genom ett självtest som tillhandahålls av en etablerad och oberoende extern aktör, utan att licenshavaren behöver ta del av spelarens resultat. Det skulle värna spelarens integritet och möjliggöra ett tryggt och anonymt självtest.

8 kap. 6 § – Logotyper

BOS anser att det behöver klargöras hur en avstängning hos licenshavaren ska kunna genomföras när spelaren inte är inloggad eller identifierad. Det bör framgå om länken i ett utloggat läge endast ska leda till en informations- eller inloggningssida eller om själva avstängningen ska kunna genomföras utan föregående inloggning.

9 kap. 2 och 4 §§ – Insättnings-, förlust- och tidsgränser

BOS anser att möjligheten för licenshavaren att sänka en spelares insättnings-, förlust- eller tidsgränser behöver omgärdas av tydliga krav på individuell bedömning, proportionalitet och dokumentation. BOS föreslår att bestämmelsen anger att en sänkning ska föregås av en dokumenterad individuell bedömning, att spelaren ska underrättas om åtgärden och skälen för den innan den får verkan utom när ett dröjsmål skulle innebära beaktansvärd risk för spelaren, att åtgärden ska omprövas senast vid en i föreskriften angiven tidpunkt, och att spelaren dessförinnan ska kunna begära omprövning.

Det bör även klargöras vad som utgör ett förbjudet förslag på en spelgräns. Bestämmelsen bör inte hindra neutral teknisk vägledning eller exempel som hjälper spelaren att förstå hur gränssättningsfunktionen fungerar, under förutsättning att informationen inte uppmuntrar spelaren till högre spelande.

10 kap. 2 § – Information till spelare

BOS delar uppfattningen att spelaren bör få tydlig information om sitt spelande och sina förluster. Krav på bekräftelse vid varje inloggning riskerar dock att leda till informationsutmattnings- och slentrianmässiga bekräftelser, vilket kan minska informationens faktiska skyddseffekt. Spelinspektionen bör därför överväga en mer riskbaserad eller periodisk presentation. Ett alternativ kan vara en tydlig och lättillgänglig aktivitetsöversikt på spelkontot med uppgifter om exempelvis insättningar, uttag, vinster, förluster och speltid över tid. Den närmare utformningen av en sådan aktivitetsöversikt skulle med fördel kunna utvecklas i samverkan mellan Spelinspektionen och branschen.

En sådan lösning skulle ge spelaren bättre förutsättningar att följa sitt spelande över tid utan att informationsvärdet går förlorat genom alltför frekventa standardmeddelanden.

11 kap. 2 § – Avbrytande av påbörjade uttag

BOS har förståelse för syftet att motverka att avbrutna uttag används för fortsatt spel. Ett generellt förbud riskerar dock att leda till fler separata insättnings- och uttagstransaktioner utan att den underliggande risken minskar. Ett avbrutet uttag innebär att medlen aldrig lämnar licenshavaren. Om funktionen tas bort kan samma beteende i stället resultera i ett genomfört uttag följt av en ny insättning, vilket ökar antalet transaktioner utan att den underliggande risken nödvändigtvis förändras. Det kan dessutom göra transaktionsmönster mer svårtolkade ur ett penningtvätts- och bedrägeribekämpningsperspektiv.

Spelinspektionen bör därför överväga om avbrutna uttag i stället ska övervakas och beaktas som en möjlig riskindikator inom ramen för licenshavarens samlade bedömning av spelarens beteende, snarare än att funktionen förbjuds generellt. Bestämmelsen bör samtidigt inte hindra licenshavaren från att stoppa eller korrigera ett uttag vid tekniska fel, felaktiga betalningsuppgifter, misstanke om bedrägeri eller skyldigheter enligt annan lagstiftning.

BOS noterar att den ordning BOS föreslår överensstämmer med myndighetens egen vägledning. I vägledningen om omsorgsplikt (s. 6) behandlas avbrutna uttag som en omständighet att beakta i

övervakningen: en serie av avbrutna uttag kan enligt vägledningen vara en indikator på att spelaren inte har full kontroll över sitt spelande, och om det sker upprepade gånger kan det vara ett tecken på att spelaren försöker vinna mer i stället för att vänta på att uttaget ska gå igenom.

Konsekvensutredningen åberopar samma text som stöd för förslaget (s. 31 och 32) men anger inte skälen för att gå från en indikator vid upprepade avbrott till ett generellt förbud vid varje enskilt uttag. BOS hemställer att konsekvensutredningen kompletteras med de skälen, eller att bestämmelsen utformas i enlighet med vägledningens ordning.

12 kap. 3 § – Autoplay

BOS ifrågasätter behovet av den föreslagna begränsningen av autoplay till högst 60 spelomgångar. I konsekvensutredningen saknas en närmare motivering till varför just denna begränsning föreslås och vilket stöd som finns för att den förväntas bidra till ett stärkt spelansvar. För att en sådan reglering ska vara motiverad bör det tydligt framgå vilken risk den är avsedd att motverka och på vilket sätt begränsningen bedöms få avsedd effekt. BOS anser att Spelinspektionen även bör överväga om motsvarande skyddseffekt bättre kan uppnås genom riskbaserad övervakning, tydliga stoppunkter och riktade interventioner när spelarens beteende faktiskt visar tecken på förhöjd risk.

Det underlag som konsekvensutredningen åberopar bär enligt BOS bedömning inte den valda nivån. Konsekvensutredningen anger att ett orsakssamband mellan autoplay och ökad spelintensitet inte kan fastställas, men att undersökningar och forskningsresultat visar att det finns ett samband (s. 33 och 34). De källor som åberopas för sambandet är dels en studie som enligt sin egen titel utgör preliminär evidens och som enligt sitt abstract fann en ökning av insatsvolymen men ingen effekt på spelarnas nettoförluster,⁴ dels brittiskt konsultationsmaterial som utgjorde underlag för ett förbud och där den brittiska myndigheten konstaterade att kausalitet mellan autoplay och spelintensitet inte kunde fastställas.⁵ De användningssiffror som redovisas avser enligt källan spelare som spelat kasino online de senaste tre månaderna och beskriver användningen av funktionen, inte dess effekter (Spelvanor online 2023, s. 17 och 18). Såvitt BOS kan se redovisar ingen av de åberopade källorna något underlag för just nivån 60 spelomgångar. Det låter sig svårligen förenas med den utgångspunkt för omregleringen som BOS erinrat om ovan, att förslagen ska grundas på evidens där sådan finns (SOU 2017:30 s. 255), eller med kravet i 6 § förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar på en redogörelse för skälen för det valda alternativet. BOS hemställer att konsekvensutredningen kompletteras med det underlag som ligger till grund för nivån och för bedömningen att begränsningen ger avsedd skyddseffekt.

Begränsningen bör också bedömas tillsammans med övriga föreslagna förändringar som påverkar spelupplevelsen. Frågan är därmed inte endast vilken skyddseffekt en gräns om 60 spelomgångar har isolerat, utan vilken samlad effekt produktbegränsningarna får på den licensierade produktens attraktivitet och kanaliseringen.

Om Spelinspektionen väljer att behålla begränsningen bör myndigheten också analysera hur den kan påverka kanaliseringen till den licensierade marknaden. Det framstår inte som ändamålsenligt att bestämmelsen enligt föreliggande förslag ska utvärderas och då enbart kan skäras – alltså med krav

⁴ Jonsson, J., Carlbring, P. & Lindner, P. (2024), *Frontiers in Psychiatry*, 15. Ur abstract: "Results suggest that offering an auto-play feature on online casinos likely increases total gambling activity in terms of betted amount (approx.+ 7-9%) and (perhaps) number of spins (approx. +3%) but has no effect on net losses." Om metoden: "an interrupted time series experiment, conducted at a real-life online casino in Sweden, in which the auto-play feature was made available during a pre-set duration on 40 online slot machines, with 40 matched slots serving as control."

⁵ Gambling Commission (2021), *Online games design and reverse withdrawals, summary of responses*. Det nya kravet: "Providing auto-play for slots is not permitted" (RTS-krav 8C). Myndighetens bedömning: "it is not possible to attribute causality in terms of auto-play and intensity of play".

på än färre spelomgångar eller totalförbud – men inte mildras eller avskaffas till och med för den händelse den av Spelinspektionen inte anses bidra till sitt syfte. Om spelare i ökad utsträckning söker sig till olicensierade aktörer där motsvarande begränsningar saknas riskerar den samlade effekten på konsumentskyddet att bli negativ.

Om begränsningen behålls behöver licenshavarna ges tillräcklig genomförandetid. Förändringen kan kräva utveckling, testning och certifiering hos externa spelleverantörer, vilket behöver beaktas vid fastställandet av ikraftträdandet.

BOS uppfattar bestämmelsen som att gränsen om 60 spelomgångar är avsedd att gälla per aktivering av autoplay-funktionen. Detta bör dock framgå uttryckligen. Det bör även klargöras om funktionen får återaktiveras omedelbart efter att gränsen har uppnåtts eller om ytterligare bekräftelse, interaktion eller väntetid krävs.

Föreskrifter om tekniska krav (25Si946)

8 kap. 11 § – Information som spelsystem ska kunna generera

BOS anser att bestämmelsen behöver förtydligas när det gäller vilka uppgifter ett spelsystem ska kunna registrera och rapportera.

Det gäller framför allt kravet att rapporten ska innehålla uppgifter om vilket spel och vilken spelversion som spelaren har använt under inloggningsperioden. Det är oklart om begreppet spel endast avser spel där spelaren faktiskt har placerat en insats eller om även spel som öppnats utan att någon spelaktivitet har genomförts omfattas.

Vi anser också att det behöver klargöras vilken typ av versionsinformation som ska registreras. Det bör exempelvis framgå om det avses versionsnummer, build-nummer, revisionsnummer, checksumma eller någon annan teknisk identifierare. Spelinspektionen bör därför precisera vilken information som ska rapporteras för att säkerställa en enhetlig tillämpning och implementering hos samtliga licenshavare.

9 kap. 6 § – Automatisk utloggning

BOS anser att bestämmelsen om automatisk utloggning bör samordnas tydligare med motsvarande reglering i de föreslagna föreskrifterna om spelansvar. För att säkerställa ett konsekvent regelverk bör bestämmelsen kompletteras med en hänvisning till regleringen om automatisk utloggning efter en viss tids inaktivitet.

Det bör även klargöras vad som avses med att spelaren är aktiv och om exempelvis användning av kontofunktioner, uttagsflöden, gränssättning, självtest eller andra spelansvarsverktyg avbryter inaktivitetsperioden.

En sådan hänvisning skulle minska risken för motstridiga tolkningar och bidra till ett mer sammanhållet och förutsebart regelverk. Spelinspektionen bör därför säkerställa att de tekniska föreskrifterna och spelansvarsföreskrifterna utformas på ett konsekvent och samordnat sätt.

9 kap. 9 § – Blockering när spelaren inte har fastställt insättningsgräns

BOS anser att bestämmelsen behöver preciseras när det gäller vid vilken tidpunkt en blockering ska ske. Som förslaget är utformat är det oklart om blockeringen ska inträda redan efter inloggning, innan spelaren gör en insättning, innan spelaren påbörjar ett spel eller innan en insats placeras.

Det bör särskilt framgå att spelaren även i ett blockerat läge ska kunna få tillgång till information, kundtjänst, uttag, spelansvarsverktyg och funktionen för att ange insättningsgränser.

De olika alternativen innebär väsentligt olika tekniska lösningar och påverkar även spelupplevelsen på olika sätt. Spelinspektionen bör därför tydliggöra vid vilken tidpunkt blockeringen ska inträda. Ett

sådant förtydligande är en förutsättning för en enhetlig implementering och tillämpning hos samtliga licenshavare.

Avslutande synpunkter

BOS delar Spelinspektionens ambition att stärka spelansvaret och modernisera regelverket för den licensierade spelmarknaden. För att föreskrifterna ska få avsedd effekt behöver de dock vara tydliga, proportionerliga, teknikneutrala och praktiskt genomförbara. De förtydliganden och ändringar som BOS föreslår skulle bidra till en mer förutsebar och enhetlig tillämpning samt ge licenshavarna bättre förutsättningar att bedriva ett effektivt spelansvarsarbete och upprätthålla ett högt konsumentskydd.

BOS föreslår också att Spelinspektionen inrättar en återkommande arbetsgrupp med företrädare för licenshavare, hjälporganisationer, forskare och andra relevanta aktörer. Gruppen bör bidra till att utveckla praktisk kunskap om vilka indikatorer som är mest träffsäkra, vilka åtgärder som har bäst effekt för olika riskprofiler och hur regleringen kan utformas så att konsumentskyddet stärks utan onödig friktion för spelare som inte uppvisar riskbeteende.

Ett starkt spelarskydd förutsätter att den licensierade marknaden förblir attraktiv för spelare utan identifierade riskindikatorer. Fokus bör därför ligga på proportionerliga och riskbaserade åtgärder, där mer ingripande interventioner riktas mot de spelare som faktiskt uppvisar tecken på riskfyllt eller överdrivet spelande.

BOS vill även framhålla vikten av rimliga övergångsbestämmelser och realistiska genomförandetider, så att licenshavarna ges möjlighet att utveckla, testa, certifiera och implementera nödvändiga system och processer.

Gustaf Hoffstedt
Generalsekreterare, BOS

Källförteckning

Förteckningen avser de källor som återopas i detta yttrande.

Författningar

Spellagen (2018:1138), särskilt 14 kap. 1 §, 14 kap. 12 § och 17 kap. 5 § 6.

Lag (2024:255) om ändring i spellagen (2018:1138), i kraft den 1 juni 2024.

Lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, särskilt 3 kap. 7 §.

Spelförordningen (2018:1475), särskilt 11 kap. 2 och 5 §§.

Spelinspektionens föreskrifter och allmänna råd (SIFS 2022:3) om tekniska krav, särskilt 9 kap. 1 §.

Förordning (2024:183) om konsekvensutredningar, särskilt 6 och 7 §§.

Förarbeten

SOU 2017:30, En omreglerad spelmarknad, del 1, särskilt s. 255, 261, 271, 290 och 295.

Prop. 2017/18:220, En omreglerad spelmarknad, särskilt s. 149, 158, 174, 175 och 322.

Remitterat material

Spelinspektionens förslag på nya spelansvarsföreskrifter, dnr 21Si540.

Spelinspektionens förslag på nya föreskrifter om tekniska krav, dnr 25Si946.

Konsekvensutredning avseende förslag på nya spelansvarsföreskrifter, dnr 21Si540, särskilt s. 3, 10, 12, 13, 14, 15, 31, 32, 33, 34, 37 och 38 samt avsnitt 4, 5.3.3, 5.4, 5.6, 5.7, 5.8, 5.9, 5.10, 5.11, 5.13, 5.15, 6 och 8.

Spelinspektionens förslag i samma ärende, remitterat 2022, dnr 21Si540.

Spelinspektionens vägledning om omsorgsplikt, september 2021.

Yttranden och beslut

Regelrådets yttrande RR 2022-225, beslutat den 12 oktober 2022, Ert dnr 21Si540.

Spelinspektionens överklagande i mål avseende Svenska Spel Sport & Casino AB, dnr 24Si808, den 18 juni 2025.

Avgöranden

Kammarrätten i Jönköping, mål nr 2039-22, dom den 27 maj 2024.

Förvaltningsrätten i Linköping, mål nr 2812-24, dom den 2 juni 2025.

Förvaltningsrätten i Linköping, mål nr 3671-25, dom den 12 juni 2026.

Rapporter och undersökningar

Gambling Commission (2021), Online games design and reverse withdrawals, summary of responses, prohibiting auto-play functionality for online slots.

Spelinspektionen (2023), Spelvanor online 2023, särskilt s. 17, 18, 28, 35 och 36.

Spelinspektionen (2025), Slutredovisning av uppdrag i regleringsbrev Fi2023/03130, Ungas spelande, dnr 24Si161, särskilt s. 32, 33 och 41.

Forskning

Marionneau, V., Ristolainen, K. & Roukka, T. (2025). Duty of care, data science, and gambling harm: A scoping review of risk assessment models. *Computers in Human Behavior Reports*, 18, 100644. DOI 10.1016/j.chbr.2025.100644. Öppen tillgång, licens CC BY 4.0.

Jonsson, J., Carlbring, P. & Lindner, P. (2024). Offering an auto-play feature likely increases total gambling activity at online slot-machines: preliminary evidence from an interrupted time series experiment at a real-life online casino. *Frontiers in Psychiatry*, 15. DOI 10.3389/fpsy.2024.1340104.